

فصل نهم

ریاضی هفتم

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۰۶/۰۴

زمان برگزاری: ۴۰ دقیقه

آموزشگاه همکلاسی: کرج

@Math_Dr کanal دکتر ریاضی:

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: فصل نهم ریاضی هفتم آمادگی آزمون تکمیل

ظرفیت یا یه هشتم مدارس تیزهوشان

در کیسه‌ای شش مهره قرمز، چهار مهره آبی و پنج مهره سبز قرار داشت. دو مهره از کیسه خارج کردیم که یکی آبی و دیگری سبز بود. احتمال آن که مهره سوم که به تصادف از کیسه خارج می‌شود، مهره‌ای قرمز باشد، کدام است؟

$$\frac{5}{13}$$

۲

$$\frac{2}{5}$$

۳

$$\frac{6}{13}$$

۲

$$\frac{1}{2}$$

۱

بناست در یک مسابقه فوتبال زننده پنالتی با پرتاپ یک سکه از بین ابراهیم و داریوش انتخاب شود. اگر احتمال گل شدن ضربه پنالتی با احتمال گل نشدن آن یکسان باشد، احتمال آن که ابراهیم پنالتی را گل کند کدام است؟

$$\frac{1}{5}$$

۲

$$\frac{2}{3}$$

۳

$$\frac{1}{4}$$

۲

$$\frac{1}{2}$$

۱

در خانواده‌ای با سه فرزند، احتمال کدام پیشامد از بقیه کم تراست؟

فقط یکی دختر باشد.

۱ هم پسر و هم دختر داشته باشند.

فرزند سوم برادار داشته باشد.

۲ حداقل دو تا پسر باشند.

اگر تاسی را دو بار پرتاب کنیم احتمال اینکه مجموع دو عدد رو شده ۷ باشد چقدر است؟

$$\frac{1}{4}$$

۲

$$\frac{1}{3}$$

۳

$$\frac{1}{5}$$

۲

$$\frac{1}{6}$$

۱

یک تاس و ۳ سکه را با هم می‌اندازیم. احتمال آنکه تعداد دفعاتی که «رو» ظاهر می‌شود با عدد روی تاس برابر باشد، کدام است؟

$$\frac{7}{36}$$

۲

$$\frac{5}{36}$$

۳

$$\frac{5}{48}$$

۲

$$\frac{7}{48}$$

۱

اگر یک سال کبیسه ۳۶۶ روز داشته باشد احتمال آنکه ۵۳ تا یکشنبه داشته باشد چقدر است؟ (المپیاد آفریقای جنوبی)

$$\frac{2}{53}$$

۲

$$\frac{2}{7}$$

۳

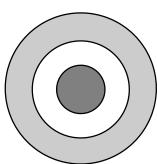
$$\frac{1}{366}$$

۲

$$\frac{53}{266}$$

۱

یک تابلو خاص از ۳ تا دایره هم مرکز تشکیل شده است. و نسبت شعاع این ۳ دایره: ۱، ۲ و ۳ است. نقطه‌ای به دلخواه انتخاب می‌کنیم. احتمال آن که نقطه در حلقه بیرونی قرار گیرد چند برابر آن است که نقطه در دایره مرکزی بیفتند؟ (المپیاد آفریقای جنوبی - ۱۳۹۱)



۴

۶

۳

۵

یک تاس شش وجهی را طوری ساخته‌اند که احتمال ظاهر شدن عددی زوج در یک بار پرتاب این تاس چقدر است؟

(اعداد غیر از ۲ هم شناس هستند) (نمونه دولتی - آذربایجان غربی - اردبیل - ۹۵ - ۹۶)

$$\frac{3}{4}$$

۲

$$\frac{13}{25}$$

۳

$$\frac{12}{25}$$

۲

$$\frac{3}{5}$$

۱



فصل نهم

ریاضی هفتم

سکه سالمند را سه بار انداخته‌ایم و هر بار «رو» آمده است. احتمال این که سکه در پرتاب چهارم هم رو بباید کدام است؟

$$\frac{1}{12} \quad ۲۴$$

$$\frac{1}{8} \quad ۳۰$$

$$\frac{1}{16} \quad ۲$$

$$\frac{1}{2} \quad ۱$$

۹

روی ۶ کارت اعداد ۱ تا ۶ را نوشتیم و کارت‌ها را داخل کیسه‌ای ریختیم. دو کارت را به طور همزمان به دلخواه بر می‌داریم، احتمال اینکه مجموع اعداد روی دو کارت بزرگ‌تر یا مساوی ۹ باشد، چند است؟

$$\frac{4}{15} \quad ۲۴$$

$$\frac{2}{15} \quad ۳۰$$

$$\frac{1}{5} \quad ۲$$

$$\frac{5}{18} \quad ۱$$

۱۰

اگر تمام زیرمجموعه‌های $\{A = \{1, 3, 5, 7, 9, 11\}\}$ را بنویسیم و یکی از این زیرمجموعه‌ها را به تصادف انتخاب کنیم، احتمال اینکه در مجموعه انتخاب شده حاصلضرب بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عضو برابر ۷ باشد، چقدر است؟

$$\frac{1}{2} \quad ۲۴$$

$$\frac{1}{4} \quad ۳۰$$

$$\frac{1}{16} \quad ۲$$

$$\frac{1}{8} \quad ۱$$

۱۱

در حومه شهر در ساعت‌های اوج مصرف به طور متوسط هر ۷ روز یک بار منبع انرژی قطع می‌شود. در زمانی غیر از آن به طور متوسط هر ۱۷ روز قطع می‌شود. بعضی روزها منبع انرژی هم در زمان اوج مصرف و هم غیر آن قطع می‌گردد. ساعت‌های اوج مصرف بین ۶ تا ۹ صبح و ۵ تا ۹ عصر است. احتمال آن که منبع انرژی این منطقه در یک روز خاص قطع نشود چقدر است؟ (المپیاد آفریقای جنوبی - ۱۳۸۷)

$$\frac{24}{119} \quad ۲۴$$

$$\frac{23}{119} \quad ۳۰$$

$$\frac{11}{288} \quad ۲$$

$$\frac{1}{119} \quad ۱$$

۱۲

نوید در یک مهمانی شرکت کرده بود. او متوجه شد که ۳ نفر از میهمانان در یک روز هفته و یک ماه از سالی که او به دنیا آمده بود متولد شده‌اند. همچنین او متوجه شد همگی میهمانان در ۶ ماه نخست سال متولد شده‌اند. در این مهمانی حداقل چند نفر شرکت کرده باشند (با نوید) که مطمئن باشیم چنین اتفاقی می‌افتد؟ (المپیاد آفریقای جنوبی - ۱۳۸۶)

$$۱۹۶ \quad ۲۴$$

$$۸۵ \quad ۳۰$$

$$۸۰ \quad ۲$$

$$۷۰ \quad ۱$$

۱۳

در یک قرعه کشی هفتگی ۶ عدد به طور تصادفی از مجموعه اعداد ۱، ۲، ۳، ۴، ...، ۴۸، ۴۹ انتخاب می‌شوند. خانواده فاضلی یک بلیط قرعه کشی خریده است با اعداد: ۴۳، ۴۲، ۱۷، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۲۴، ۳۳ بودند. شанс این که عدد بعدی ۲۹ باشد چقدر است؟ (المپیاد آفریقای جنوبی - ۱۳۸۰)

$$\frac{1}{49} \quad ۲۴$$

$$\frac{1}{44} \quad ۳۰$$

$$\frac{1}{30} \quad ۲$$

$$\frac{1}{6} \quad ۱$$

۱۴

اگر $\{1, 2, \dots, 14\}$ و $A \cup B = \{6, 7, \dots, 14\}$ باشد، مجموعه $B \cup C = \{A \cup B\} \cup C$ چند عضو دارد؟

$$\text{شانزده} \quad ۲۴$$

$$\text{دوازده} \quad ۳۰$$

$$\text{چهارده} \quad ۲$$

$$\text{نوزده} \quad ۱$$

۱۵

از بین اعداد دورقمعی فرد عددی را به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آن که عدد انتخاب شده مضرب ۵ باشد ولی مضرب ۳ نباشد، کدام است؟

$$\frac{1}{9} \quad ۲۴$$

$$\frac{7}{9} \quad ۳۰$$

$$\frac{11}{45} \quad ۲$$

$$\frac{2}{15} \quad ۱$$

۱۶



فصل نهم

ریاضی هفتم

دو رأس متمایز یک شش ضلعی را هم‌زمان با هم، بدون ترتیب و اتفاقی انتخاب می‌کنیم. احتمال این که این دو رأس مجاور یکدیگر باشند، چقدر است؟

$$\frac{1}{30} \quad ۲۰$$

$$\frac{2}{5} \quad ۲۳$$

$$\frac{۳۱}{۳۲} \quad ۲$$

$$\frac{1}{3} \quad ۱$$

۱۷

در یک کیسه ۲۵ مهره قرمز و ۳۵ مهره آبی و تعدادی مهره سفید وجود دارد، به نحوی که اگر بخواهیم از میان این مهره‌ها، یک مهره به تصادف برداریم، احتمال سفید بودن آن $\frac{9}{11}$ است. احتمال این که این مهره قرمز باشد کدام است؟

$$\frac{۴}{۵۵} \quad ۲۰$$

$$\frac{۲}{۳۳} \quad ۲۳$$

$$\frac{۲}{۱۱} \quad ۲$$

$$\frac{۳}{۱۱} \quad ۱$$

۱۸

اگر مجموعه A دارای ۳ عضو و مجموعه B دارای ۵ عضو باشد و اشتراک این دو مجموعه دارای ۴ زیرمجموعه باشد، $A - B$ دارای چند زیرمجموعه است؟

$$۱۶ \quad ۲۰$$

$$۸ \quad ۲۳$$

$$۴ \quad ۲$$

$$۲ \quad ۱$$

۱۹

علی می‌خواهد برای مجموعه کل حالت‌های $S = \{1, 2, 3\}$ ، پیشامدهای مختلفی را بنویسد. او حداقل برای چند مقدار مختلف احتمال، می‌تواند پیشامد بنویسد؟

$$۸ \quad ۲۰$$

$$۴ \quad ۲۳$$

$$۳ \quad ۲$$

$$۱ \quad ۱$$

۲۰

@riaziCafe



پاسخنامه تشریحی

گزینه ۲ بعد از خروج یه مهره آبی و یک مهره سبز:

$$n(S) = 6 + 3 + 4 = 13$$

$$n(A) = 6 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{13}$$

۱

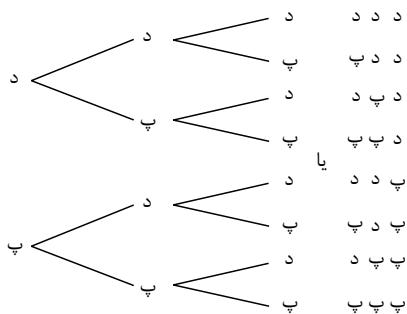
گزینه ۲ برای این ضربه، ۴ حالت وجود دارد:

- یک: ابراهیم انتخاب شود و گل بزند.
دو: ابراهیم انتخاب شود و گل نزند.
سه: داریوش انتخاب شود و گل بزند.
چهار: داریوش انتخاب شود و گل نزند.

یکی از چهار حالت بالا مطلوب است، پس احتمال $\frac{1}{4}$ است.

۲

گزینه ۲ ابتدا به کمک راهبرد تفکر نظامدار کلیه حالت‌ها را در نظر می‌گیریم:



سپس احتمال هر گزینه را حساب می‌کنیم:

$$\text{گزینه ۱: } \frac{6}{36}, \text{ گزینه ۲: } \frac{3}{36}, \text{ گزینه ۳: } \frac{4}{36}, \text{ گزینه ۴: } \frac{1}{36}$$

۳

گزینه ۱ اگر تاس را دو بار پرتاب کنیم، کل حالت‌هایی را که مجموع دو تاس ۷ می‌شود، بررسی می‌کنیم.

$$A = \left\{ (\begin{array}{c} b \\ 1 \\ a \end{array}, \begin{array}{c} 6 \\ \uparrow \\ 6 \end{array}) (2, 5)(3, 4)(4, 3)(5, 2)(6, 1) \right\}$$

پس کل حالت‌هایی که مجموع دو تاس برابر با ۷ می‌شود، یعنی ۶ حال:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{36} = \frac{1}{6}$$

۴

گزینه ۱ ابتدا تعداد کل حالت‌های پرتاب یک تاس و سه سکه را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = 6 \times 2 \times 2 \times 2 = 48$$

۵

حال مجموعه A را به صورت زیر در نظر می‌گیریم (شماره تاس برابر تعداد دفعات رو آمدن سکه‌ها):

$$A = \{ (r, p, p, 1), (p, r, p, 1), (p, p, r, 1) \}$$

@riaziCafe

(ر، ر، پ، ۳) و (ر، پ، ر، ۲) و (پ، ر، ر، ۲) و

{(ر، ر، ر، ۳)}

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۷}{۴۸}$$

گزینه ۳ باقی‌مانده ۳۶۶ برابر ۷ عدد است یعنی در هر سال کبیسه ۲ روز در هفته ۵۳ بار تکرار می‌شود و آن دو روز آغاز سال است پس اگر سال با

شنبه یا یکشنبه شروع شود ۵۳ تا یکشنبه داریم یعنی به احتمال $\frac{۲}{۷}$

گزینه ۳ شعاع دایره‌ها را ۳، ۲۷، ۳۷ در نظر می‌گیریم.

مساحت حلقه بیرونی برابر است با:

مساحت دایره مرکزی برابر است با:

$$\frac{۵\pi r^۲}{\pi r^۳} = \text{نسبت احتمال‌ها}$$

گزینه ۳ احتمال آمدن عدد ۲ برابر $\frac{۱}{۵}$ است پس احتمال اینکه عددی غیر از ۲ بباید برابر $\frac{۴}{۵}$ است. احتمال اعداد به غیر از ۲

و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ برابر $\frac{۴}{۵}$ شده است و چون احتمال این اعداد هم شانس است پس:

$$\frac{۴}{۵} \div ۵ = \frac{۴}{۲۵}$$

احتمال زوج آمدن عدد تاس

$$= \frac{۱}{۵} + \frac{۴}{۲۵} + \frac{۴}{۲۵} = \frac{۱۳}{۲۵}$$

گزینه ۱ دقیق احتمال رو یا پشت آمدن سکه سالم در پرتاب چهارم، از احتمال پرتاپ‌های قبلی جدا است، یعنی همان $\frac{۱}{۲}$ است.

گزینه ۴ ۶ کارت داریم (مانند پرتاب دو تاس)، تعداد کل حالت‌ها برابر $= ۳۶ = 6 \times 6$ است چون دو کارت را همزمان برداشته‌ایم حالت‌هایی که دو عدد بیکسان هستند را حذف می‌کنیم.

حال حالت‌هایی را که مجموع دو کارت بزرگ‌تر مساوی ۹ است، بررسی می‌کنیم.

$$۹ = \{(3, 6)(4, 5)(5, 4)(6, 3)\}$$

$$۱۰ = \{(4, 6)(6, 4)\}$$

$$۱۱ = \{(5, 6)(6, 5)\}$$

تعداد این حالت‌ها برابر ۸ است، پس داریم:

$$\frac{۸}{۳۰} = \frac{۴}{۱۵}$$

گزینه ۲ مجموعه $\{1, 3, 5, 7, 9, 11\}$ و $A = \{1, 3, 5, 7, 9, 11\}$. $n(A) = ۶$ و $n(S) = ۶۴ = 2^6$ است.

حال برای انتخاب مجموعه‌ای که حاصل ضرب بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عضو آن برابر ۷ باشد، ۱ و ۷ را به عنوان کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین عضو مجموعه در

نظر می‌گیریم (چون حاصل ضرب هیچ کدام از اعداد دیگر در هم برابر ۷ نمی‌شود).

$$B = \{1, \square, \square, \square\}$$

و برای اینکه ۱ و ۷ بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین عضو این مجموعه‌ها باشند، عضوهای ۳ یا ۵ می‌توانند در مجموعه قرار بگیرند یا قرار نگیرند، پس برای هر کدام دو حالت وجود دارد: $2 \times 2 = 4$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{4}{16} = \frac{1}{4}$$

گزینه ۳ احتمال آنکه برق قطع بشود برابر است با:

$$\left(1 - \frac{1}{7}\right) \left(1 - \frac{1}{17}\right) = \frac{96}{119}$$

احتمال آنکه برق قطع نشود برابر است با:

$$1 - \frac{96}{119} = \frac{23}{119}$$

گزینه ۳

روز هفته داریم و ۶ ماه، بنابراین $7 \times 6 = 42$ انتخاب وجود دارد. در این صورت برای اینکه ۳ نفر در روز و ماه مشترک باشند باید حداقل $42 \times 2 + 1 = 85$ مهمان وجود داشته باشد.

گزینه ۳ از مجموعه اعداد ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۸, ۹ عدد وجود دارد که پنج تای از آن‌ها انتخاب شده است پس ۴۴ عدد می‌ماند. شناس این که عدد ششم

$$\frac{1}{44}$$

باشد، برابر است با:

$$(A \cup B) \cup C = \{1, 2, \dots, 14\} \Rightarrow n(A \cup B \cup C) = 14$$

گزینه ۲

۱۴

گزینه ۱ تعداد اعداد دورقیمی که فرد ۴۵ تاست:

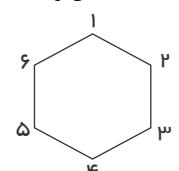
$$S = \{11, 13, \dots, 97, 99\} \Rightarrow n(S) = \frac{99 - 11}{2} + 1 = 45$$

اعداد دورقیمی فرد مضرب ۳ نیستند:

$$A = \{25, 35, 55, 65, 85, 95\} \Rightarrow n(A) = 6 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{45} = \frac{2}{15}$$

۱۶

گزینه ۳ از آن‌جا که رأس‌های متمایز، بی‌ترتیب و کاملاً تصادفی با هم انتخاب شده‌اند، می‌توانیم دو رأس انتخاب شده را در کنار هم نشان دهیم. کل حالات ممکن و حالات مطلوب:



۱۷

$$S = \{(1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (4, 5), (4, 6), (5, 6)\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 15$$

$$A = \{(1, 2), (1, 6), (2, 3), (3, 4), (4, 5), (5, 6)\} \Rightarrow n(A) = 6$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{15} = \frac{2}{5}$$

گزینه ۴ تعداد مهره‌های سفید موجود در کیسه را x در نظر می‌گیریم. بنابراین خواهیم داشت:

$$\frac{x}{20 + 30 + x} = \frac{9}{11} \Rightarrow 9x + 450 = 11x \Rightarrow 2x = 450 \Rightarrow x = 225$$

بنابراین تعداد کل مهره‌های این کیسه برابر است با:

$$20 + 30 + 225 = 275$$

پس احتمال قرمز بودن مهره‌ای که به تصادف از کیسه خارج می‌شود برابر است با:

$$\frac{20}{275} = \frac{4}{55}$$

۱۸

گزینه ۳ مجموعه‌ای که ۴ زیرمجموعه داشته باشد دارای ۲ عضو است، پس A و B دارای ۲ عضو مشترک هستند. بنابراین مجموعه $B - A$ دارای $5 - 2 = 3$ عضو است. یک مجموعه ۳ عضوی دارای ۸ زیرمجموعه است، بنابراین گزینه ۳ درست است.

۱۹

گزینه ۳ نکته: همواره مجموعه حالت‌های مطلوب زیرمجموعه‌ای از کل حالت‌ها است.

مطابق نکته: تعداد کل مجموعه پیشامدهایی که می‌توان روی مجموعه $S = \{1, 2, 3\}$ نوشت، برابر تعداد زیرمجموعه‌های این مجموعه یعنی ۸ عدد است.

$$S : \underbrace{\{\}}_0 \text{ عضو}, \underbrace{\{1\}, \{2\}, \{3\}}_1 \text{ عضو}, \underbrace{\{1, 2\}, \{1, 3\}, \{2, 3\}}_2 \text{ عضو}, \underbrace{\{1, 2, 3\}}_3 \text{ عضو}$$

۲۰

بنابراین احتمال‌های پیشامدهای علی می‌تواند $\frac{1}{3}$ یا $\frac{2}{3}$ یا $\frac{3}{3}$ باشد. یعنی او حداقل برای ۴ مقدار احتمال می‌تواند پیشامدهای مختلف بنویسد.

پاسخنامه کلیدی

۱ * ۲
۲ * ۲
۳ * ۲
۴ * ۱

۵ * ۱
۶ * ۳
۷ * ۳
۸ * ۳

۹ * ۱
۱۰ * ۴
۱۱ * ۲
۱۲ * ۳

۱۳ * ۳
۱۴ * ۳
۱۵ * ۲
۱۶ * ۱

۱۷ * ۳
۱۸ * ۴
۱۹ * ۳
۲۰ * ۳